

TAJEMSTVÍ ČERNÉHO PLÁŠTĚ

Dnes je ten správný den na to, co jsem si umínila udělat. Chystala jsem se k tomu už dlouho, ale nějak mi nezbýval čas. A přiznávám, moc se mi do toho nechtělo. Musím vyřídit spoustu věcí a uvolnit několik poliček ve skříni. Věci, které už nenosím několik let, vložím do pytle a postavím ho vedle kontejneru, ať si je odnesou bezdomovci.

Kolem mě to vypadá, jako bych se chystala někam odcestovat. Vyndám ze skříně elegantní černý plášť koupený ve Vídni. Půjčila mi ho tehdy Regina..., když tak strašně lilo. Začalo to snad všechno tímhle? Anebo později, když jsem objevila v jeho kapse lístek se vzkazem a telefonním číslem? Anebo tím, co se stalo ještě později? Ne, většina věcí začíná naším narozením, ale chci-li začít od začátku, musím vylíčit i to, k čemu došlo před mým narozením. Díky tomu tajemnému lístku jsem se dozvěděla věci, které jsem neměla nikdy zjistit, které měly přede mnou zůstat utajené. I ta nešťastná událost mi dovolila vyrovnat se sama se sebou, přestat se nenávidět.

Prohlížím si elegantní plášť a přemýšlím, co s ním. Má klasičtější střih a zajímavý pásek s hezkou sponou, která vypadá luxusně a dodává mu zvláštní image. A je téměř nový. Regina si vždycky kupovala kvalitní a krásné věci, zejména ve Vídni, kam s Jankem často jezdili na návštěvu k jeho kamarádovi. Mám ten plášť vyhodit? Obleču si ho, postavím se před zrcadlo a přemýšlím. Opravdu mi sluší, vypadám v něm jako vystřížená z módního časopisu. Vyvolává však ve mně příliš bolestné vzpomínky.

Svléknu si kabát a pověsím ho dozadu do skříně. Najednou se cítím velmi unavená, už se mi hůř chodí a bolí mě záda. Musím si chvilku odpočinout. Opatrně si sedám do křesla, beru sklenici minerálky a v myšlenkách se pomalu nořím do nedávné minulosti.

Ten poslední zářijový týden před pár lety byl slunečný, jako by se léto ještě nechtělo rozloučit. Byl čtvrtek, pomalu končil hektický týden. Odpoledne se nebe zatáhlo, a když jsem odcházela z práce, začaly z oblohy padat první dešťové kapky. Po chvíli se docela rozpršelo a já přemýšlela, jestli nemám jít raději rovnou domů. Kdybych Jankovi a Regině neslíbila, že se u nich zastavím, udělala bych to. Měla jsem na sobě jen lehoučkový světle modrý kostým, lodičky, a na deštník jsem v tom hezkém počasí ani nepomyslela. Kromě toho jsem se nemohla dočkat, až jim vyličím všechno, co se za posledních čtrnáct dnů přihodilo, a především dneska, o svém strašném faux pas v práci, kde jsem málem ohrozila připravovaný velký projekt.

Čekala jsem na autobusové zastávce, když se spustil pořádný liják. Všichni jsme se tísnil pod stříškou, nikdo nepředpokládal takovou změnu počasí, a deštníky odpočívaly doma ve skříních. Meteorologové sice předpovídali zhoršení, ale poslední dny byly tak příjemné, že odborníkům nikdo nevěřil. Autobus konečně přijel, ale než jsem nastoupila, promokla jsem do poslední nitky. Lidé uvnitř se mačkali jako sardinky, vzduch byl těžký a vlhký, okna se začala zamlžovat. V lodičkách mi čvachtala voda, cítila jsem se nepříjemně a litovala jsem, že jsem návštěvu přece jen neodložila.

„Ty ale vypadáš!“ přivítal mě ve dveřích Janko. „Rychle se svlékni, Regina ti dá něco suchého. A domů tě pustíme, teprve až uschneš.“

„To se k vám musím nastěhovat na delší dobu,“ smála jsem se a vešla do předsíně. Srdce mi zalila vlna něhy, jeho starostlivá slova mě na okamžik přenesla do dětství, kdy stál po celou dobu při mně jako můj ochránce.

„Pojď, na stole máš horký čaj,“ vroucně mě objala Regina, jakmile jsem se převlékla do jejího domácího obleku.

Regino, moje zachránkyně – jak jsme tě všichni nenáviděli, a nejvíc já! pomyslela jsem si. Pokaždé, když mě zahrnula svou laskavou péčí, bodly mě u srdce výčitky svědomí. Poděkovala jsem, rovněž ji objala a měla radost z dobrého čaje.

„I my máme pro tebe novinky,“ nedočkavě mi oznámil Jan-

ko a obličej mu zářil radostí. „Od firmy jsem dostal půjčku a brzy budeme bydlet ve větším. Už máme vyhlídnutý třípokojový byt!“ Radoval se jako malý kluk.

„Opravdu? To je skvělá zpráva!“ zvolala jsem, i když jsem čekala něco jiného. Myslela jsem si, že mi konečně oznámí, o co oba usilují už celá léta.

„A s Reginou jsme se rozhodli pro umělé oplodnění,“ dodal, jako by mi četl myšlenky. „Až se to malé narodí, budeme mít už pro ně připravený dětský pokoj.“

„To je skvělé,“ zaradovala jsem se, „možná budu vozit v kočárku dvě děti najednou. Lea je asi těhotná.“ Lea je moje nejlepší kamarádka.

„Lea čeká druhé?“ zeptala se Regina.

„Ještě je to tajemství, ale minulý týden se mi svěřila se svým tušením.“

Usrkávala jsem čaj z hrnku, který jsem svírala v dlaních. Janko se zdál opravdu šťastný. Zrak mi padl na Reginu. Stála u okna, vážná, připadalo mi, že v její tváři nevidím takovou radost jako v Jankově. Chápala jsem ji. Má strach, určitě se bojí, že se to nepodaří! Měla bych asi Jankovi naznačit, aby na ni tak nenaléhal. Určitě ji to trápí, cítí se vinna, možná i proto, že je o tři roky starší než on. A stres jí určitě nepomáhá. Janko by neměl být na to dítě tak upnutý.

„Pomalu začnu vybírat jména,“ usmíval se.

„Přinesu třešňovou bublaninu, málem jsem na ni zapomněla!“ řekla Regina a vyšla z pokoje.

Janko dál nadšeně vyprávěl. Pozorovala jsem ho, vypadal spokojeně. Loňský rok byl pro něj těžký. Jejich firma se sloučila s jinou, nikdo nevěděl, co s nimi bude. Jestli budou propouštět, jestli noví šéfové nebudou nesnesitelní a nezavedou nový nesmyslný pořádek. Ale Janko dopadl dobře, postoupil ve funkci i platově. Určitě i díky němčině, kterou skvěle ovládal. A já také. Vždyť jsme se ji spolu celé dny učili, dokonce i dnes se mi při některých německých slovech vybaví kuchyně strýčka Mateje s velkým stolem, s vůní mléka a švestkových povidel.

„Ich bin sehr hungrig – mám velký hlad“ – znělo naše heslo, když byl jeden z nás unavený z učení a chtěl udělat přestávku. Tak jsme si namazali chleba povidly, zapíjeli ho mlékem a na chvíli zapomněli na úkoly.

„Regina ist sehr hungrig,“ řekla jsem najednou při vzpomínce na naše heslo. Janko na mne překvapeně pohlédl, na chvíli zaraženě ztichl a potom se naše pohledy setkaly. Bylo to poprvé po těch dlouhých, pro mne nekonečných letech, co se na mne takhle díval. Zcela jasně jsem na jeho tváři poznala, že se ocitl v téže kuchyni, za týmž stolem, kde jsem byla před chvílí v myšlenkách i já. Třeba si až teď v duchu připustil, jak moc mu to chybí. A možná právě teď jsem se ho měla zeptat na tu jedinou věc, kterou jsem už tolik let chtěla vědět. Ale nezeptala jsem se, už jsem si nemohla dovolit hrabat se v něčem, co se nikdy nedalo vrátit. Moje duševní rovnováha stála uprostřed hlubokého jezera na velmi tenkém ledě.

„Měl bys trochu přibrzdit, Regina se mi zdá utrápená,“ řekla jsem nakonec.

Neochotně se vracel do přítomnosti. Jeho černé oči ztratily zasněný výraz. Pochopil. „Myslíš, že ji tím trápím?“

„Samozřejmě! Když je pod stálým tlakem, určitě se necítí nejlépe. Přestaň tolik mluvit o dítěti. Raději se snaž ji trochu rozptýlit.“

„Máš pravdu, vždyť zítra jedeme do Vídně,“ vzpomněl si. „Dva dny budeme ve společnosti samých příjemných lidí.“

„Dva dny nestačí,“ zavrtěla jsem hlavou.

„Na co dva dny nestačí?“ zeptala se Regina, vcházející do pokoje s tácem voňavých kousků, štědře posypaných moučkovým cukrem. Bublanina vypadala velmi lákavě a hned jsme se do ní s chutí pustili.

„Na Vídeň,“ řekla jsem rychle.

„Dobře že to Janko připomněl. Pojeď s námi, aspoň vypadneš na chvíli z práce,“ navrhla.

Nejraději bych hned souhlasila. Janko měl v Rakousku kamaráda z vysoké školy, čas od času se navštěvovali. Zavrtěla jsem však hlavou: „Teď nemůžu. V práci je úplně blázinec.“

Připravujeme velkou zakázku a celá firma je vzhůru nohama. A k tomu ještě ta pohroma: paní Blažena odchází, mladý kolega se zaučuje a já jsem skoro všechno pokazila.“

„A co se stalo?“ podivil se Janko a Regina zvedla obočí. „Nenahraditelná paní Blažena odchází? Z jakého důvodu?“

„Moc práce, už to nezvládá. Má víc firem, kterým dělá účetnictví, a jedna z nich se rozšiřuje.“

„Tvoje dobrá víla odejde? Jak to přežiješ?“ dobíral si mě Janko. On i Regina věděli všechno o mé práci a kolezích, vždy jsem jim o nich podrobně vyprávěla.

„Nevím, jestli to přežiju, když ji ještě ke všemu nahradí ten kluzký úhoř.“

Při narážce na mého nového kolegu jsme se všichni rozesmáli. Vylíčila jsem jim všechny pohromy, které se na nás v práci valily.

Už minulé pondělí, když jsem se chystala do práce, jsem měla nepříjemnou předtuchu. Nedokázala jsem si ji vysvětlit, objevila se úplně bez příčiny. Byl krásný slunečný den, autobus dorazil k zastávce zároveň se mnou, vůbec jsem nemusela čekat. Po příchodu do kanceláře mě přivítala usměvavá šéfová v novém kostýmu a s novým účesem.

„Dobré ráno.“

„Nová známost?“ zeptala jsem se a přeměřila si ji od hlavy k patě.

„Já mám radost už jen z úspěchu v práci,“ zasmála se.

„Lhát se nemá,“ pohrozila jsem jí prstem a šla uvařit kávu.

„Ty máš ale štěstí na šéfkou,“ říkala mi závistivě kamarádka. Měla pravdu. Šéfová byla prvním „štěstím“ v mém životě po dlouhých letech. Ve skutečnosti ani nebyla mou šéfovou, ale spíše jakousi ochránkyní. A já se stala její důvěrníci, člověkem, na kterého se mohla kdykoli spolehnout. Stala jsem se nejen asistentkou, ale i osobní řidičkou, ano, svěřila do mých rukou svůj život, když se potřebovala dostat někam autem po rušných bratislavských ulicích. Protože v autě často studovala

materiály na obchodní schůzky, nemohla řídit. A já si v duchu stokrát blahořečila, že jsem si udělala řidičák ještě na střední škole.

„Ve čtvrtek se všechno rozhodne,“ zastavila se šéfová ve dveřích své kanceláře. „Musíme se na tu příležitost ohodit. Ty si vezmi ten světle modrý kostým s minisukní. A já také popřemýšlím o délce sukně.“ Šéfově bylo čtyřicet, nosila sukně nad kolena, občas hlubší výstřihy, ale když šlo do tuhého, měla halenku zapnutou až ke krku.

„Ještě je klid?“ zeptala jsem se.

„Právě naopak,“ luskla prsty, „ve čtvrtek si přijde prohlédnout rozpočet sám velký náčelník, a když se mu bude líbit, nastoupí za týden právníci a podepíšeme smlouvu.“

Nalila jsem kávu do dvou šálek, položila na talířek smetanu a cukr a jeden hrnek zanesla šéfově na stůl. „Ne, dneska ani smetanu, ani cukr!“ zavrtěla se smíchem hlavou, a tak jsem obojí z talířku vzala a odnesla. Dnes žádná nervozita nehrozila, ve čtvrtek to bude asi horší. Smetana, dvojitá dávka cukru, větší hrnek. Uvědomila jsem si, jak nám to spolu klapě. Za ty roky si někdy rozumíme i beze slov.

„Uvelebím se na sedačce a na stolku si rozložím výpočty.“ Přenesla si kávu na konferenční stůl a zabořila se do bílé kožené sedačky. Přehodila si nohu přes nohu, sukně se jí maličko vyhrnula. Vypadala skutečně sexy. Nechtělo se mi věřit, že si taková hezká, úspěšná žena nedokáže najít stálého partnera. Byla pět let rozvedená, a když se s někým seznámila, vždy nejdříve zjišťovala, jestli je ženatý.

„Nebudu vytrhávat otce z kruhu šťastné rodiny,“ prohlašovala, „a každý pořádný chlap je v tomhle věku ženatý.“

Když jsem před pěti lety nastoupila do firmy, právě se rozváděla. Nechtíc jsem byla vtažena do dlouhých telefonátů s jejími přítelkyněmi, pokud nechala otevřené dveře do kanceláře a plakala do sluchátka. Nahlas nadávala, a když praštila s telefonem, věděla jsem, že právě domluvila se svým už pomalu bývalým. „Zuzano, žena po čtyřicítce patří do starého železa,“ stěžovala si mi.